



BERGEN
KOMMUNE

Vår referanse: 2021/01523-5
Dato: 19. april 2021

ÅRSMELDING 2020

BERGEN ELDRERÅD



*Styrker eldre sin deltakelse og medvirkning på alle
samfunnsområder*

Årsmelding 2020 Bergen eldreråd

Eldrerådet skal sikre bred, åpen og tilgjengelig medvirkning for eldre i Bergen kommune i alle saker som angår dem. Eldrerådet er et rådgivende organ for kommunen og har rett til å uttale seg i alle saker som angår eldre. Eldrerådet gir råd både til administrasjonen ved byrådet og til bystyret og bystyrets organer.

Ny kommunelov trådte i kraft ved oppstart av valgperioden 2019-2023. I § 5-2 er eldreråd definert som «andre kommunale organ, som skal opprettes». De samme regler gjelder for andre kommunale organ, som for folkevalgte organ.

Bergen eldreråd 2020-2023 Oppnevnt av bystyret i møte 16. desember 2019

Medlemmer		Varamedlemmer
Inger Johanne Knudsen	leder	Kjell Mjaatvedt
Nils Mæhle	nestleder	Aud Toppe Christensen
Ruth Brudvik		Inger Sjong
Berit Strandborg		Turid Lygre Peckanatti
Knut Gullaksen		Ida Morlandstø
John Bugge Rasmussen		Ruth Wanvik
Eli Nordstad		Joe R. Aseerwatham
Rune Skjælaaen		Turid Sveen
Trygve Birkeland		Marte J. Monstad

Endringer i 2020

Inger Johanne Knudsen døde 28. mai. Nestleder Nils Mæhle ble valgt til leder i møte 19. august.

Ruth Brudvik ble valgt som nestleder i møte 19. august.

Jette Lunemann Hansen ble oppnevnt som representant i bystyremøte 22. september 2020.

Berit Strandborg søkte om fritak fra sitt verv. Ny representant Turid Peckanatti med vara Per Stiegler ble oppnevnt i bystyremøte 24. juni 2020.

Kjell Mjaatvedt søkte om fritak for sitt verv som vararepresentant. Ny vararepresentant, Torild Rødder Alveim ble oppnevnt i bystyremøte 22. september 2020.

Bergen eldreråd 31.12.2020

Nils Mæhle	leder	Aud Toppe Christensen
Ruth Brudvik	nestleder	Inger Sjong
Jette Lunemann Hansen		Torild Rødder Alveim
Turid Lygre Peckanatti		Per E. Stiegler
Knut Gullaksen		Ida Morlandstø
John Bugge Rasmussen		Ruth Wanvik
Eli Nordstad		Joe R. Aseerwatham
Rune Skjælaaen		Turid Sveen
Trygve Birkeland		Marte J. Monstad

Inger Johanne Knudsen til minne

Inger Johanne Knudsen ble 8. januar 2020, valgt til leder av Eldrerådet for 4. gang. Dessverre ble hun syk raskt etter dette og hun døde 28. mai.

På møtet 3. juni leste fungerende leder, Nils Mæhle, følgende minneord over Inger Johanne Knudsen:

«Inger Johanne døydde fredfullt natt til torsdag 28. mai. Ho var i alle år oppteken av situasjonen for dei eldre.

Dette kom tydeleg til uttrykk i arbeidet hennar som politkar. Før Inger Johanne vart pensjonist, hadde ho mellom anna vore 12 år i fylkestinget for Ap. Etter at ho vart pensjonist: Eit brennande engasjement for eldrepolitikk prega livet hennar. Først som leiar i Pensjonistforbundet Hordaland (16 år). Eitt stikkord for arbeidet hennar: Verdigheit for eldre.

Den viktigaste innsatsen gjorde Inger Johanne som leiar i Bergen eldreråd, vald på nytt som leiar januar 2020 for 4. gong. Ho utfordra politkarane i byen, og tok aldri eit nei for eit nei. Og ho vart respektert av alle. Inger Johanne var i mange år eldrerådet i Bergen, kjend langt utover byen. Eldrerådet i Bergen var ein modell og eit ideal for andre eldreråd i landet.

Eg har eit personleg og sterkt minne frå samarbeidet mitt med Inger Johanne. Sjølv då ho var svært sjuk dei siste vekene, var ho oppteken av eldrerådet og nye prosjekt. Eg vil aldri gløyma då ho ringde om eitt av desse prosjekta. Ho fortalde om prosjektet, og spurde: - Nils, er du med? Eg sa ja, og tenkte: Om Inger Johanne passar det gamle ordet: Berre den kan tenna eit hjarte som sjølv brenn.

Eg vil på vegner av eldrerådet lysa fred over minnet til Inger Johanne.»

Prioriterte saker og tema i 2020

Kultur

Allerede på oppstartsmøtet var flere av representantene opptatt av at dette skulle være et eldreråd som også fokuserte på kultur og en måned etter deltok Eldrerådet med en egen del på kommunens kulturkonferanse.

Eldrerådet har fulgt opp dette spørsmålet med flere innspill til byrådsavdelingen og har spesielt vært opptatt av digital formidling av kultur til eldre.

Byutvikling

Eldrerådet har videreført det forrige rådets engasjement for byutvikling. Det er et særlig fokus på myke trafikanter og rådet har vært opptatt av mulighetene for å regulere bruken av elektriske sparkesykler og å sørge for adskilte fotgjenger- og sykkelfelt.

Koronapandemien

Eldrerådet hadde bare vært konstituert i to måneder da man måtte gå over til ren digital drift på grunn av koronakrisen. Ettersom rådet representerer en risikogruppe har det selvsagt vært stor oppmerksomhet på korona og eldrerådet har flere ganger fått informasjon fra byrådsleder, byrådsavdeling for eldre, helse og frivillighet, og fra de berørte etatene om situasjonen.

Rådet har også vært engasjert i at krisen må evalueres på en god måte og har blitt invitert med i kontrollutvalgets revisjon.

Eldrerådets aktivitet og deltakelse i råd og arbeidsgrupper

Eldrerådet har tidligere vært representert i brukerrådene på de kommunale sykehjemmene. Ved oppstarten av denne perioden skulle det settes i gang et arbeid med å vurdere brukerrådenes mandat og arbeid og Eldrerådet valgte derfor å vente med å gå inn i brukerrådene. I møte 23. september oppnevnte rådet representanter til brukerrådene til alle de kommunale sykehjemmene.

Eldrerådet har blant annet vært representert i:

- Produktrådet
- Arbeidsgruppe for rullering av temaplanen Omsorg med kunnskap
- Arbeidsgruppe for å revidere mandat og arbeidsmåte for sykehjemmenes brukerråd
- Tverrfaglig arbeidsgruppe for nye sykehjem
- Kunstgruppe for Sandsli bo- og aktivitetssenter
- Kunstgruppe for Åsane sykehjem
- Kvalitetsutvalg for etat for sykehjem Fire møter i året
- Kvalitetsutvalg for etat for hjemmebaserte tjenester
- Polyfon erfaringspanel
- Fag- og samarbeidsrådet for USHT (utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester)

- Styringsgruppen for prosjektet Tillit og faglighet fase 2
- Brukerpanel Alrek helseklynge

Eldrerådets møter

Eldrerådet avholdt ni ordinære møter i 2020. Ett møte måtte avlyses på grunn av koronakrisen, men ble erstattet av et digitalt møte. Alle møter fra og med april 2020, har vært holdt digitalt.

Byråd for eldre, helse og frivillighet har møtt i rådet tre ganger og byrådsleder og byråd for klima, miljø og byutvikling har møtt en gang hver.

Saker behandlet i 2020

Type sak	Antall
Interne saker - rådets drift - oppnevninger	28
Høringssaker fra kommunen	7
Høringssaker fra andre	3
Saker med forslag til bystyret	5 ¹
Saker til bystyret der det ikke er sendt forslag	3
Informasjonssaker	25
Bidrag/innspill til ulike byrådsavdelinger	11

Større planer der eldrerådet har deltatt i arbeidet

- Rullering av temaplanen Omsorg med kunnskap

Omsorg med kunnskap er kommunens plan for institusjoner med helseomsorg. Planen ble opprinnelig vedtatt i 2016 og har blitt rullert i 2020. Eldrerådet har deltatt aktivt i arbeidet med en representant i arbeidsgruppen og med orienteringer i rådet.

Budsjett 2021

Følgende innspill ble sendt til utvalg for helse og sosial:

- Kjøkken

Eldrerådet har stort fokus på ernæring for bebuarane på sjukeheimar. Vi vil difor rå frå nedlegging av varm-matproduksjon ved Kolstihagen, Lyngbøtunet og Fyllingsdalen.

¹ Ett av disse forslagene ble vedtatt i bystyret

Alle tre kjøkken har ein avdelingsleiar, og alle er organiserte under Kolstihagen sykehjem.

Standpunktet vårt byggjer på følgjande premisser:

- Eige kjøkken viktig kvalitet for bebuarar, tilsette og pårørande
- Omsynet til dei tilsette. Uheldig med trugsmaal om nedlegging to år på rad
- Bystyret ynskjer å byggja sjukeheimar med eigne kjøkken - Byrådssaka om kjøkkenstruktur i Bergen, vidare prosess

- Covid 19

Eldrerådet har i brev 03.04.20 og 14.05.20 til byrådet teke opp spørsmål i tilknytning til koronakrisa.

Eldrerådet ber bystyret gjera nødvendige budsjettmessige vurderingar for å møta utfordringane frå krisa, spesielt med omsyn til eldre.

- Fleire sjukeheimplassar

Eldrerådet viser til tidlegare vedtak om at det bør byggjast nye sjukeheimar i Bergen. Med den sterke veksten i talet på eldre vil rådet no understreka behovet for fleire sjukeheimplassar.

Samtidig må dette balanserast i høve til naudsynt styrking av tenestene for alle eldre som ynskjer å bu heime.

- Budsjettet til Eldrerådet

Eldrerådet viser til alle økonomiske utfordringar i samband med Covid 19, og er på denne bakgrunnen nøgd med budsjettforslaget 2021 for Eldrerådet.

Ingen av Eldrerådets forslag fikk flertall i bystyret. Forslaget om å beholde varmmatproduksjon på Kolstihagen og Lyngbøtunet inngikk også i budsjettavtalen og ble dermed vedtatt.

Informasjon gitt i rådet

- Byrådsavdeling for helse og omsorg

Tillit og faglighet fase 2 (12. februar)

Rullering av temaplanen Omsorg med kunnskap (6. mai)

Koronakrisen (19. august)

Oppfølging av seniorplanen (19. august)

Smart omsorg (19. august)

Handlingsplan for vaksinasjon mot covid-19 (28. oktober)

- Etat for sykehjem

Koronasituasjonen på sykehjem (19. august)

Kommunens arbeid med å ivareta tannhelsen til eldre som mottar helse- og omsorgstjenester (25. november)

- Etat for vurdering og rehabilitering

Hverdagsrehabilitering og vurderingsteam (19. august)

- Etat for hjemmebaserte tjenester
Arbeidet under koronakrisen (23.9)
- Byrådsavdeling for finans, næring og eiendom
Digitaliseringsstrategi og temaplan for informasjonssikkerhet og personvern (1. april og 28. oktober)
- Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling
Plan for Store Lungegårdsvann og ny bypark (3. juni)
Gåstrategi for Bergen (28. oktober)
- Bymiljøetaten
Gateopprustning Nedre Nygård (28. oktober)
Trafikksikkerhetsplan 2022-2025 (25. november)

Opplæring

Januar

- Felles opplæring med kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse om rådets arbeid og kommunens organisering

Februar

- Opplæring i regi av byrådsavdeling for eldre, helse og frivillighet

September

- Fylkeskommunes opplæringsdag for kommunale råd: Rådenes arbeid og rolleforståelse

Oktober

- Fylkeskommunens opplæringsdag for kommunale råd: Universell utforming

Innlegg holdt av medlemmer i Eldrerådet

- Januar

Møte med Aldersvennlig Norge om hvordan eldrerådet har organisert sitt arbeid

- Oktober

Innlegg på Frisklivs- og mestringssentralen sitt kurs om en aktiv pensjonisttilværelse

Til slutt

Byråder for eldre, helse og frivillighet, Beate Husa og de andre byrådene har vist stor vilje og evne til å prioritere «byrådens halvtime» og samarbeidet med Eldrerådet. Eldrerådet vil gjerne takke byrådene for deres positive holdning og gode oppfølging av Eldrerådet og våre saker.

Eldrerådet vil gjerne takke direktør for etat for sykehjem Anita Wøbbekind Johansen for gode orienteringer og samarbeid nå i oppstarten.

Eldrerådet vil også takke byrådsleder Roger Valhammer for oppfølging under koronakrisen.

Eldrerådet takker alle våre samarbeidspartnere for samarbeidet i 2020 og vi ser med glede fram til videre samarbeid og deltagelse i nye prosjekter og nye politiske saker.

Bergen, februar 2021
Nils Mæhle, leder